

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobců **a) T. P., b) D. P.**, bytem tamtéž, zastoupených opatrovníci D. M., bytem jako žalobci, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR** se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1/376, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného sp. zn. SZ/539/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/4183/13/9S-MSK ze dne 27.5.2013, sp.zn. SZ/540/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/4153/13/9S-MSK ze dne 28.5.2013, sp.zn. SZ/694/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/5348/13/9S-MSK ze dne 23.5.2013 a sp. zn. SZ/687/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/5314/13/9S-MSK ze dne 23.5.2013, **o příspěvku na zvláštní pomůcku - motorové vozidlo a příspěvku na zvláštní pomůcku – stavební práce spojené s uzpůsobením koupelny a WC,**

t a k t o:

I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí sp. zn. SZ/539/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/4183/13/9S-MSK ze dne 27.5.2013 a sp.zn. SZ/694/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/5348/13/9S-MSK ze dne 23.5.2013 **se** pro vady řízení **z r u š u j í** a věc se vrací v tomto rozsahu žalovanému k dalšímu řízení.

II. V části směřující proti rozhodnutím žalovaného sp. zn. SZ/540/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/4153/13/9S-MSK ze dne 28.5.2013 a sp. zn. SZ/687/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/5314/13/9S-MSK ze dne 23.5.2013 **s e** žaloba **z a m í t á**.

III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutími ze dne 27.5.2013 sp. zn. SZ/530/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/4183/13/9S-MSK a ze dne 23.5.2013 sp. zn. SZ/694/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/5348/13/9S-MSK žalované Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR zamítlo odvolání žalobců a potvrdilo rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Ostravě ze dne 28.1.2013 č.j. MPSV-UP/102721/13/AIS-ZDP a ze dne 5.3.2013 č.j. MPSV-UP/240148/13/AIS-ZDP, kterým nebyl žalobcům přiznán příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla s odůvodněním, že na základě posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení v Karviné nejde v případě žalobců o osoby, které mají těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci ve smyslu ust. § 9 odst. 1 – 4 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla, čímž nejsou splněny zákonné podmínky pro poskytnutí příspěvku.

Dalšími rozhodnutími žalovaného ze dne 28.5.2013 sp. zn. SZ/540/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/4153/13/9S-MSK a ze dne 23.5.2013 sp. zn. SZ/687/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/5314/13/9S-MSK žalovaný zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Ostravě ze dne 28.1.2013 č.j. MPSV-UP/102780/13/AIS-ZDP a ze dne 5.3.2013 č.j. MPSV-UP/239400/13/AIS-ZDP, jimiž nebyl žalobcům přiznán příspěvek na zvláštní pomůcku – stavební práce spojené s uzpůsobením koupelny a WC s odůvodněním, že na základě posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení v Karviné nejde v případě žalobců o osoby, které mají těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí ve smyslu ust. § 9 odst. 1 a 4 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku. Nejedná se o těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí uvedenou v části I. bodě 1. přílohy k citovanému zákonu.

Žalobci proti uvedeným rozhodnutím podali prostřednictvím své opatrovnice včasnou žalobu. V žalobě opatrovnice žalobců poukázala na to, že žalobci jsou od narození těžce mentálně postižení a zcela závislí na její pomoci. Pro svou monstrózní obezitu se musí pohybovat pomocí holí, jsou špatně mobilní. Pro jejich zhoršující se zdravotní stav je nemyslitelné je jinak přepravovat než motorovým vozidlem. Rovněž i v oblasti hygieny je nutný sprchový kout a toaleta v nadměrných velikostech. Navíc jsou žalobci špatně orientováni časem i prostorem a nebezpeční svému okolí pro svou agresivitu a nepředvídatelné chování. V další části žaloby opatrovnice nesouhlasila s posouzením provedeným posudkovou komisí MPSV ČR.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby vůči všem napadeným rozhodnutím jako nedůvodné.

Krajský soud provedl důkaz napadenými rozhodnutími žalovaného SZ/539/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/4183/13/9S-MSK ze dne 27.5.2013, sp.zn. SZ/540/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/4153/13/9S-MSK ze dne 28.5.2013, sp.zn. SZ/694/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/5348/13/9S-MSK ze dne 23.5.2013 a sp. zn. SZ/687/2013/9S-MSK, č.j. MPSV-UM/5314/13/9S-MSK ze dne 23.5.2013, připojenými správními spisy žalovaného týčž čísel jednacích, jakož i správními spisy Úřadu práce ČR, krajská pobočka v Ostravě, lékařskými zprávami předloženými opatrovnici žalobců a poté dospěl k závěru, že žaloba je částečně důvodná.

Napadená rozhodnutí přezkoumal krajský soud v mezích žalobních bodů k datu vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, dále jen s. ř. s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojených správních spisů správního orgánu I. stupně, jakož i ze správních spisů žalovaného týkající se žádostí žalobců o dávky osobám se zdravotním postižením – příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo krajský soud v daném případě zjistil, že opatrovnice žalobců žádosti o tuto dávku uplatnila dne 28.8.2013 pro D. P. a dne 27.8.2013 pro T. P. Správní spisy obsahují posudky žalobců o zdravotním stavu OSSZ v Karviné ze dne 7.12.2012. Podle těchto posudků se u žalobce D.P. jedná o středně těžkou mentální retardaci – výrazné postižení chování – syndrom fragilního X chromozómu, hyperkinetickou poruchu chování, hypertenzi I. stupně, asthma bronchiále a obezitu a u žalobce T. P. rovněž o středně těžkou mentální retardaci a syndrom fragilního X chromozómu, poruchu chování, erektivní formy afektivity, hypertenzi I. stupně, alergické asthma, alergickou rýmu, dermorespirační syndrom a otylost. Podle obou posudků nejde o osoby, které mají těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci ve smyslu ust. § 9 odst. 1 – 4 zákona č. 329/2011 Sb. pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaném na pořízení motorového vozidla. Na tomto závěru posudková lékařka OSSZ v Karviné setrvala i ve vyjádření ze dne 16.1.2013 týkajícího se žalobce D. P., ve kterém hodnotila dodatečně předložené lékařské zprávy oddělení lékařské genetiky Fakultní nemocnice Ostrava a ambulance psychiatrie a sexuologie PhDr. MUDr. G., Ph.D. Správní orgán I. stupně následně vydal rozhodnutí ze dne 28.1.2013, kterým nepřiznal příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo žalobci T. P. a dne 5.3.2013, kterým tento příspěvek nepřiznal žalobci D. P. Součástí správních spisů jsou

podaná odvolání opatrovnice žalobců, o nichž rozhodl žalovaný shora uvedenými žalobou napadenými rozhodnutím.

Co se týče správních spisů žalovaného ve věci příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo, tyto spisy obsahují posudky posudkové komise MPSV ČR ze dne 3.5.2013. Z obsahu těchto posudků krajský soud zjistil, že při jejich vypracování vycházela posudková komise z posudkových spisů vedených u OSSZ Karviná, zdravotní dokumentace žalobců od PhDr. MUDr. R. G., PhD. – psychiatra, z nálezů PhDr. K. U. – psychologie ze dne 26.2.2013, zdravotní dokumentace praktického lékaře obou žalobců. U obou žalobců uvedla posudková komise v diagnostickém souhrnu středně těžkou mentální retardaci – poruchy chování, eretická forma, hyperkinetickou poruchu chování, syndrom fragilního X chromozómu, monstrózní obezitu s kardiálním postižením, hypertenzi I. a asthma bronchiále. Oba posudky končí závěrem, že žalobci jsou dle dokumentace mobilní, schopni chůze, stání a sezení a že není u nich přítomná těžká vada pohybového a nosného ústrojí ve smyslu přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. I., 1.a) – k). Jedná se u nich o mentální retardaci v pásmu střední mentální retardace. Navíc jsou popisovány poruchy chování a poruchy intelektu se závažnou poruchou s narušením rozpoznávacích a ovládacích schopností – tedy postižení, které neplní ustanovení I., 4.b) a naopak jde o postižení uvedené mezi kontraindikacemi pro přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku pod bodem 2.a), tedy zdravotní stav vylučující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku. K datu 1.8.2012 i k datu jednání posudkové komise nešlo o osoby, které mají ve smyslu § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb. těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou vadu nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Nejde o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí uvedenou pod písm. a), b), d) až i) bodu 1. části I. přílohy k citovanému zákonu. Nejde ani těžké mentální postižení uvedené v písm. b) bodu 4. části I. téže přílohy.

Podle ust. § 9 odst. 2 zákona č. 326/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku. Podle odst. 4 téhož ustanovení zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu. Podle přílohy k citovanému zákonu části I. bodu 1 se za těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí považuje:

- a) anatomická ztráta obou dolních končetin v bércích a výše,
- b) funkční ztráta obou dolních končetin na podkladě úplné obrny (plégie), nebo těžkého ochrnutí,
- c) anatomická ztráta podstatných částí jedné horní a jedné dolní končetiny v předloktí a výše a v bérce a výše,
- d) funkční ztráta jedné horní a jedné dolní končetiny na podkladě úplné obrny (plégie) nebo těžkého ochrnutí,
- e) ankylóza obou kyčelních kloubů nebo obou kolenních kloubů nebo podstatné omezení obou kyčelních nebo kolenních kloubů pro těžké kontraktury v okolí,

- f) ztuhnutí všech úseků páteře s těžkým omezením pohyblivosti alespoň dvou nosných kloubů dolních končetin,
- g) těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina,
- h) disproporční poruchy růstu provázené deformitami končetin a hrudníku, pokud tělesná výška postiženého po ukončení růstu nepřesahuje 120 cm,
- i) anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně s krátkým pahýlem bez možnosti oprotézování nebo exatrikulace v kyčelním kloubu,
- j) anatomická nebo funkční ztráta končetiny,
- k) anatomická nebo funkční ztráta obou horních končetin.

Podle bodu 4. přílohy k citovanému zákonu se za zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla považuje:

- a) zdravotní postižení uvedená v bodě 1 písm. a), b), d) až i),
- b) těžká nebo hluboká mentální retardace a stavy na rozhraní těžké mentální retardace.

Ke dni vydání napadených rozhodnutí žalovaného ze dne 23.5.2013 a 27.5.2013 měl žalovaný výše uvedenými posudky posudkové komise MPSV ČR najisto postaveno, že v případě žalobců nejde o těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí ve smyslu shora citovaného ustanovení zákona č. 329/2011 Sb. a uvedené přílohy k tomuto zákonu. Podle bodu 4. citované přílohy se za zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla považuje též těžká nebo hluboká mentální retardace a stavy na rozhraní těžké mentální retardace. V tomto směru opatrovnice obou žalobců uváděla svůj nesouhlas, že v případě žalobce T. P. se jedná o mentální retardaci středně těžkou. Opatrovnice k tomu předložila zprávu PhDr. MUDr. G., PhD. ze dne 1.10.2012, která se týká žalobce T. P. a ze které soud zjistil mimo jiné, že se u tohoto žalobce jedná o poruchu zvláště těžkou geneticky založenou na chromozómalní abraci, že není schopen soustavné výdělečné činnosti, nemůže zůstat sám, bez dohledu a dozoru, jeho porucha vyžaduje neustále péči druhé osoby, bez dohledu je sobě i svému okolí nebezpečný. Jmenovaný psychiatr ve zprávě uvádí, že pro závažnost kombinované duševní i somatické poruchy je žalobce „indikován pro poskytnutí mimořádných výhod – příspěvek na osobní auto, benzín, příspěvek na přestavbu bytu“. Opatrovnice žalobců k tomu dodala, že stejný závěr vyplývá z lékařské dokumentace založené u téhož psychiatra i pro druhého žalobce D. P.

Ze shora uvedeného vyplývá tedy rozpor mezi závěrem posudkových orgánů včetně posudkové komise MPSV ČR co se týče hodnocení mentální retardace obou žalobců, kdy posudky uvádějí tuto mentální retardaci jako středně těžkou, zatímco ošetřující psychiatr obou žalobců PhDr. MUDr. R. G., PhD. uvádí ve zprávě z vyšetření ze dne 1.10.2012 týkající se žalobce T. P., že se jedná o poruchu zvláště těžkou. Podle opatrovnice žalobců se stejný stupeň uvádí i ve

zdravotní dokumentaci vedené u tohoto psychiatra pokud jde o žalobce D. P. Tuto zdravotní dokumentaci podle údajů v posudcích PK MPSV ČR posudková komise

měla k dispozici, avšak v posudcích se blíže k tomuto rozpornému hodnocení úrovně mentální retardace nevyjadřuje. Se zřetelem k ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění, krajský soud neměl možnost v této právní věci vyžádat od posudkové komise doplňující posudek, jehož úkolem by bylo vyjádřit se k odlišnému hodnocení stupně mentálního postižení obou žalobců.

Za této situace krajskému soudu nezbylo, než rozhodnutí žalovaného týkající se zamítnutí odvolání žalobců a potvrzení správních rozhodnutí I. stupně o nepřiznání příspěvku na zvláštní pomůcku – pořízení motorového vozidla žalobcům, zrušit pro vady řízení podle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc mu vrátil k dalšímu řízení podle odst. 4 téhož ustanovení. Žalovaný v dalším řízení bude povinen odstranit vady řízení, které spočívají ve shora naznačeném rozporném hodnocení mentální retardace žalobců.

Pokud jde o skutková zjištění vyplývající ze správních spisů žalovaného i správních spisů Úřadu práce, krajské pobočky v Ostravě týkajících se žádostí žalobců o příspěvek na zvláštní pomůcku – stavební práce vzal v tomto směru krajský soud za prokázáno, že opatrovnice žalobců podala žádost o tento příspěvek za žalobce D. P. dne 27.8.2012 a za žalobce T. P. dne 28.8.2012. Podle obsahu obou správních spisů správního orgánu I. stupně byl vypracován posudek OSSZ Karviná o zdravotním stavu žalobců dne 7.12.2012. Podle těchto posudků je diagnostický souhrn zdravotních omezení žalobců uveden shodně jako v posudcích podaných za účelem posouzení žádostí žalobců o příspěvek na motorové vozidlo a v závěru se nich uvádí, že v případě žalobců nejde o osoby, které mají těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí ve smyslu ust. § 9 odst. 1, 4 zákona č. 329/2011 Sb., ani se u nich nejedná o těžkou vadu nosného a pohybového ústrojí uvedenou v části I. bodu 1. přílohy k citovanému zákonu. Správní spisy žalovaného pak mimo jiné obsahují posudky posudkové komise MPSV ČR ze dne 3.5.2013, které jsou v podstatě obsahově shodné jako shora uvedené posudky podané za účelem odvolacího řízení ve věci posouzení nároku žalobců na příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo. Tyto posudky posudkové komise v závěru uvádějí, že žalobci jsou podle dokumentace mobilní, schopni chůze, stání a sezení, trpí mentálními postiženími, interními onemocněními a těžkou obezitou. Nejedná se o těžkou vadu pohybového a nosného ústrojí ve smyslu přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., oddílu I., 1.a) až k). Nejde o osoby, které mají ve smyslu ust. § 9 odst. 1 a 4 zákona č. 329/2011 Sb. těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a nejde o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí uvedenou v bodu 1. části I. přílohy k citovanému zákonu.

Ke dni vydání napadených rozhodnutí žalovaného ze dne 28.5.2013 a 23.5.2013, jimž zamítl odvolání žalobců a potvrdil prvoinstanční rozhodnutí o nepřiznání příspěvku na zvláštní pomůcku – stavební práce, měl tedy žalovaný posudky posudkové komise MPSV ČR najisto postaveno, že v případě žalobců nejde o osoby, které mají ve smyslu výše citovaného ustanovení § 9 odst. 1 a 4 zákona č. 329/2011 Sb. těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a že nejde o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí uvedenou v bodu 1., části I. přílohy k citovanému zákonu. Tento posudkový závěr nebyl v řízení nijak zpochybněn a za této situace krajský soud žalobu v části,

jíž opatrovnice žalobců napadla rozhodnutí žalovaného týkající se nepřiznání příspěvku na zvláštní pomůcku – stavební práce spojené s uzpůsobením koupelny a WC žalobcům jako nedůvodnou zamítl.

Žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť oba účastníci se tohoto práva výslovně vzdali.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí je možno podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně, do dvou týdnů po jeho doručení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 19. února 2015

**JUDr. Petr Indráček
samosoudce**